

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلیتکنیک تهران) دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات

پیشنهاد پروژه کارشناسی ارشد شبکههای کامپیوتری

عنوان پایان نامه-دستورالعمل و راهنمای نگارش پایاننامه

نگارش

پرهام الواني

استاد راهنما

بهادر بخشى

فروردین ۱۳۹۷

فهرست مطالب		
	d	ف مسال

صفحه

عنوان

۲	تعريف مساله	۴
	۱–۲ مساله	۵
	۲-۲ فرمول بندی	۶
٣	کارهای مرتبط	٨
۴	رامحل پیشنهادی	۱۱
منا	ع و مراجع	۱۳
واژه	نامهی فارسی به انگلیسی	۱۵

صفحه	فهرست اشكال	شكل
٢	معملی مجازی سازی کارگردهای شبکه [۱۰]	1-1

فهرست جداول

فهرست جداول

صفحه

جدول

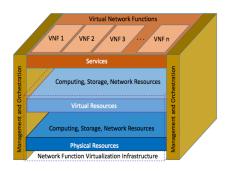
فصل اول مقدمه بیشتر سرویسهای شبکه بر روی سخت افزارهای اختصاصی به نام middle box ساخته می شوند. تنوع و تعداد رو به افزایش سرویسهای جدیدی که توسط کاربران تقاضا می گردد باعث هزینههای زیاد برای خرید و نگهداری middle box اورندگان شبکه شروع به حرکت به سوی مجازی سازی و نرم افزاری کردن بسترهای شبکه کرده اند، به این ترتیب آنها قادر خواهند بود سرویسهای نوآورانه ای به کاربران ارائه بدهند.

مجازی سازی توابع شبکه راهکاری است که برای همین منظور پیشنهاد شده است. مجازی سازی توابع شبکه در واقع راه حل های مشخصی را برای چالشهای جای گذاری، زنجیره سازی و هماهنگی سرویسهای شبکه فراهم می آورد.

ایده ی اصلی مجازی سازی توابع شبکه جداسازی تجهیزات فیزیکی شبکه از کارکردهایی می باشد که بر روی آنها اجرا می شوند. به این معنی که یک کاکرد شبکه مانند دیوار آتش می تواند بر روی یک TSP به عنوان یک نرم افزار ساده فرستاده شود. با این روش یک سرویس می تواند به مجموعه ای از کارکردهای مجازی شبکه ای که می توانند به صورت نرم افزاری پیاده سازی شده و روی یک یا تعداد سرور استاندارد فیزیکی اجرا شوند، شکسته شود. کارکردهای مجازی شبکه ای می توانند در مکانهای مختلف بازمکان یابی یا نمونه سازی شوند بدون آنکه نیاز به خریداری و نصب تجهیز جدیدی باشد. [۱۰]

۱-۱ معماری **NFV**

با توجه به استاندارد ETSI معماری NFV از سه عنصر کلیدی تشکیل شده است. زیرساخت مجازیسازی کارکردهای شبکه، کارکردهای مجازی شبکهای و NFV MANO. این اجزا در شکل شکل ۱-۱ نمایش داده شدهاند.

شکل ۱-۱: معماری مجازیسازی کارکردهای شبکه [۱۰]

۱-۱-۱ زیرساخت مجازیسازی کارکردهای شبکه

زیرساخت مجازیسازی کارکردهای شبکه ترکیبی از منابع نرمافزاری و سختافزاری میباشد که محیطی برای نصب کارکردهای مجازی شبکه فراهم میآورد.

منابع سختافزاری شامل سختافزارهای محاسباتی بدون اختصاصی سازی، ذخیره سازها و شبکه (شامل لینکها و گرهها) می باشند که پردازش، ذخیره سازی و ارتباط را برای کارکردهای مجازی شبکه فراهم می آورند. منابع مجازی انتزاعی از منابع شبکه ای، پردازشی و ذخیره سازی هستند. این انتزاع از طریق لایه ی مجازی سازی (بر پایه ی hypervisor) ایجاد می شود، که منابع مجازی را از منابع فیزیکی جدا می کند.

در مراکز دادهای ممکن است منابع پردازشی و ذخیرهسازی تحت عنوان یک یا چند ماشین مجازی نمایش داده شوند در حالی که شبکههای مجازی از لینکها و گرههای مجازی تشکیل میشوند. یک گرهی مجازی یک جز نرمافزاری با قابلیت مسیریابی یا میزبانی

مىباشد.

۱-۱-۲ کارکردهای مجازی شبکهای

یک کارکرد شبکه، یک بلوک عملیاتی در زیرساخت شبکه است که عملکرد رفتاری و رابطهای ارتباط با خارج خوش تعریف دارد. مثالهایی از کاکردهای شبکه میتواند شامل DHCP یا firewall و ... باشد. با این توضیحات کاکرد مجازی شبکه، پیادهسازی یک کارکرد شبکه میباشد که میتواند روی منابع مجازی مانند ماشین مجازی اجرا شود.

NFV MANO Y-1-1

بر اساس چهارچوب پیشنهادی ETSI وضیفهی NFV MANO فراهم آوردن کارکردهای لازم برای تدارک و فرآیندهای مشابه مانند تنظیم کردن و ... کارکردهای مجازی شبکه میباشد. NFV MANO شامل هماهنگ کننده و مدیریت کننده چرخهی زندگی منابع سختافزاری و نرمافزاری که مجازیسازی زیرساخت را پشتیبانی میکنند، میباشد.

فصل دوم تعريف مساله

1-٢ مساله

پذیرفتن بیشترین تقاضای زنجیره کارکرد سرویس با در نظر گرفتن نیاز هر نمونه کارکرد مجازی شبکه به یک NNFM. همانطور که در این مستند [۱] نیز آمده است، نیاز است که هر یک نمونههای کارکردهای مجازی شبکه توسط حداقل یک NNFM مدیریت شوند. در این مساله قصد داریم مساله پذیریش تقاضاهای زنجیرههای کارکرد سرویس را با نظر گرفتن این نیازمندی در کنار نیازمندیهای پردازشی و پهنایباند هر یک از تقاضاها حل کنیم. در ادامه به صورت تیتروار شرایط مساله را بررسی می کنیم:

- توپولوژی زیرساخت شامل پنهای باند لینکها و ظرفیت NFVI-PoPها موجود است.
  - تقاضای زنجیره کار کرد سرویس به صورت کامل و از پیش مشخص شده داریم.
- هر تقاضا شامل نوع و تعداد نمونههای مجازی و پنهای باند لینکهای مجازی میباشد.
- F نوع کارکرد مجازی شبکه تعریف شده است که هر یک مقدار مشخصی از حافظه را مصرف میکنند.
- تعداد پردازندههایی که به هر نمونه تخصیص مییابد با توجه به ترافیک ورودی نمونه مشخص میشود.
  - نمونهها بین زنجیرهها به اشتراک گذاشته نمی شوند.
    - محدودیت ظرفیت لینکها
  - محدودیت توان پردازش سرورهای فیزیکی با توجه به میزان حافظه و تعداد پردازندهها
- برای مدیریت یکدست و آسانتر زنجیرهها و در عین حال جمعآوری راحتر خطاها، برای هر زنجیره یک VNFM تخصیص میدهیم.
  - VNFMها می توانند بین زنجیره به اشتراک گذاشته شوند.
  - هر نمونه از VNFMها می تواند تعداد مشخصی از نمونههای کارکرد مجازی شبکه را سرویس دهد.
    - برای ارتباط میان هر نمونه از VNFMها و VNFها پهنای باند مشخصی رزرو می گردد.
      - بر روی هر NFVI-PoP حداکثر یک نمونه VNFM مستقر می گردد.

استفاده از VNFM در این ادبیات موضوعی بسیار جدید میباشد و برای اولین بار میباشد که جایگذاری VNFM در کنار جایگذاری زنجیرههای کارکرد سرویس مدنظر قرار داده میشود.

اگر جایگذاری VNFMها به صورت غیر برنامهریزی شده صورت بپذیرد ممکن است به تاخیرهای غیرقابل تحمل منجر شده و به این ترتیب تاثیر منفی بر روی کارآیی سیستم داشته باشد.

یکی از وظایف VNFMها جمع آوری پیامهای خطا می باشد، برای این امر نیاز است که پهنای باند کوچک اما اختصاصی به VNFMها تخصیص داده شود بنابراین نمی توان جایگذاری آنها را با روشهای سابق و مانند سایر کارکردهای مجازی شبکه فرض کرد.

۲-۲ فرمولبندی

x_h	binary variable assuming the value 1 if the h th SFC request is accepted;
	otherwise its value is zero
y_{wk}	the number of VNF instances of type k that are used in server $w \in V_s^{PN}$
z_{vw}^k	binary variable assuming the value 1 if the VNF node $v \in \cup_{i=1}^T V_{i,F}^{SFC}$
	is served by the VNF instance of type k in the server $w \in V_s^{PN}$
$\bar{y}_w$	binary varibale assuming the value 1 if VNFM on server $w \in V_s^{PN}$ is
	used; otherwise its value is zero
$\bar{z}_{hw}$	binary variable assuming the value 1 if hth SFC is assigned to VNFM
	on server $w \in V_s^{PN}$
	binary varibale assuming the value 1 if VNFM on server $w \in V_s^{PN}$ is used; otherwise its value is zero binary variable assuming the value 1 if h th SFC is assigned to VNFM

محدوديت حافظه نودها

$$\sum_{k=1}^{F} y_{wk} memory(k) + \bar{y_w} me\bar{m}ory \le N_{ram}^{PN}(w) \quad \forall w \in V_s^{PN}$$
 (2-1)

محدودیت تعداد پردازندههای نودها

$$\sum_{k=1}^{F} y_{wk} core(k) + \bar{y_w} c\bar{ore} \le N_{core}^{PN}(w) \quad \forall w \in V_s^{PN}$$
(2-2)

اگر VNF instance نوع k روی سرور w سرویس شود میبایست VNF instance نوع k روی سرور w فعال شود. اشتراک گذاری VNFها پشتیبانی نمی گردد.

$$\sum_{v \in \cup_{i=1}^T V_{i,F}^{SFC}} z_{vw}^k \le y_{wk} \quad \forall w \in V_s^{PN}, \forall k \in [1, \dots, F]$$
 (2-3)

اگر تقاضای الم پذیرفته شده باشد میبایست تمام VNF nodeهای آن سرویس شده باشند. یک VNF حداکثر یکبار سرویس داده شود.

$$x_h = \sum_{k=1}^F \sum_{w \in V_s^{PN}} z_{vw}^k \quad \forall v \in V_{h,F}^{SFC}, \forall h \in [1, \dots, T]$$

$$(2-4)$$

اگر تقاضای hم پذیرفته شده باشد میبایست توسط یک VNFM سرویس شده باشد.

$$x_h = \sum_{w \in V_r^{PN}} \bar{z}_{hw} \quad \forall h \in [1, \dots, T]$$
 (2-5)

اگر VNFM توسط VNFM روی سرور w سرویس شود میبایست VNFM سرور w فعال شود.

$$\bar{z}_{hw} \le \bar{y}_w \quad \forall w \in V_s^{PN}, \forall h \in [1, \dots, T]$$
 (2-6)

محدودیت ظرفیت سرویسدهی VNFM

$$\sum_{i=1}^{T} z_{iw} \le capacity \quad \forall w \in V_s^{PN}$$
(2-7)

$ au_{ij}^{(u,v)}$	binary variable assuming the value 1 if the virual link (u, v) is routed on
	the physical network link (i, j)
$ar{ au}_{ij}^v$	binary variable assuming the value 1 if the managemnt of VNF node v
	is routed on the physical network link (i, j)

Flow Conservation

$$\sum_{(i,j)\in E^{PN}} \tau_{ij}^{(u,v)} - \sum_{(j,i)\in E^{PN}} \tau_{ji}^{(u,v)} = \sum_{k=1}^{F} z_{ui}^{k} - \sum_{k=1}^{F} z_{vi}^{k}$$

$$\forall i \in V_{S}^{PN}, (u,v) \in E_{h}^{SFC}, h \in [1,\dots,T]$$
(2-8)

$$\sum_{(i,j)\in E^{PN}} \bar{\tau}_{ij}^{v} - \sum_{(j,i)\in E^{PN}} \bar{\tau}_{ji}^{v} = \sum_{k=1}^{F} z_{vi}^{k} - \bar{z}_{hi}$$

$$\forall i \in V_{S}^{PN}, v \in V_{h,F}^{SFC}, h \in [1, \dots, T]$$
(2-9)

محدوديت ظرفيت لينكها

$$\sum_{v \in \cup_{i=1}^{T} V_{i,F}^{SFC}} \bar{\tau}_{ij}^{v} * bandwidth + \sum_{(u,v) \in \cup_{i=1}^{T} E_{i}^{SFC}} \tau_{ij}^{(u,v)} * bandwidth(u,v) \leq C_{ij}$$
 (2-10)

فصل سوم کارهای مرتبط در [۴] نویسندگان قصد دارند با در نظر گرفتن محدودیت ظرفیت لینکها و محدودیت پردازشی نودها بیشترین تعداد زنجیرهی کاکرد را بپذیرند. برای این کار یک مسالهی ILP طراحی میکنند و ثابت میکنند که این مساله NP-Hard میباشد. در این مقاله وجود VNFM برای زنجیرهها در نظر گرفته نشده است.

در [۲] نویسندگان استفاده از VNFM را مدنظر قرار دادهاند . در این مقاله فرض شده است که جایگذاری SFCها صورت گرفته است و میخواهیم VNFMها را به گونهای استقرار دهیم که با رعایت شدن نیازمندیهای کارآیی، هزینهی عملیاتی سیستم حداقل شود. مساله مطرح شده به صورت ILP مدلسازی می شود. این مقاله هزینهی عملیاتی سیستم را تحت چهار عنوان دستهبندی می کند: هزینهی مدیریت چرخهی زندگی، هزینهی منابع محاسباتی، هزینهی مهاجرت و هزینهی بازنگاشت. در این مقاله فرض می شود که هر نمونه از نمونههای VNF سرویس دهی کند و این سرویس دهی به نوع نمونه وابسته نیست. این مقاله محدودیتهای پردازشی و ظرفیتی را مدنظر قرار می دهد.

در [۶] نویسندگان سه مرحله برای عملیات جایگذاری زنجیرههای کارکرد سرویس معرفی میکنند:

- انتخاب
- جابگذاری
- مسیریابی

در این مقاله فرض می شود برای هر نوع VNF چند مدل مختلف با مصرف منابع مختلف وجود دارند که می توان از آنها نمونه ساخت، در این در این مرحله مشخص می شود از کدام مدل نمونه سازی صورت می گیرد. این مقاله جایگذاری یک SFC را مدل سازی می کند، در این مقاله فرض می شود جریان ورودی و خروجی از هر نمونه برابر بوده و در واقع VNF تغییری بر روی ترافیک ایجاد نمی کند. در مدل سازی این مقاله که به صورت ILP می باشد هدف کاهش هزینه در جایگذاری SFC داده شده می باشد. با در نظر گرفتن مدل های مختلف برای VNFها در این مقاله در صورتی که نیاز به پردازش ترافیک زیادی باشد، چند نمونه از یک نوع VNF ساخته می شود و ترافیک بین آنها تقسیم می شود.

در [۱۲] نویسندگان برای اولینبار مسالهی Traffic Streering با در نظر گرفتن QoS و Reliability فرمول بندی کردهاند. این مقاله کاربرد NFV را در شبکههای موبایل مدنظر قرار داده است. در این مقاله مساله به صورت Link-Path مدل سازی شده است و فرض شده است که مسیرهای ممکن برای جایگذاری کلاسهای ترافیکی از پیش تعیین شدهاند. در این مقاله منظور از کیفیت سرویس تاخیر و گذردهی کلاسهای ترافیکی میباشد و برای فراهم آوردن قابلیت اطمینان فرض می شود که خرابی ها به صورت دلخواه بوده و در صورت خرابی بخشی از پهنای باند از دست می رود.

در [۷] نویسندگان مسالهی جایگذاری و مسیریابی زنجیرههای کارکرد سرویس را به صورت توامان مدلسازی میکنند، در این مساله نویسندگان تاثیر دو پارامتر Coordination Effect و Traffic-Change Effect را نیز مدنظر قرار دادهاند. زمانی که چند ۷M در پیادهسازی یک کارکرد شبکه استفاده میشوند نیاز است که بین این ماشینهای مجازی هماهنگی صورت بگیرد. برای این هماهنگی ارتباطاتی صورت میگیرد که دارای سربار بوده و به این سربار Coordination Effect میگویند. هر کارکرد شبکه میتواند روی ترافیک ورودی خود تاثیر گذاشته و نرخ آن را تغییر دهد که این موضوع را با Traffic-Change Effect بیان میکنند.

در [۳] نویسندگان قصد دارند به صورت قطعی کیفیت سرویس را گارانتی نمایند. این مقاله پیادهسازی NFV را با استفاده از SDN مدف قرار می دهد و برای محاسبه ی تاخیر، تاخیر پیامهای کنترلی SDN و تاخیر جابجایی بستهها را در نظر می گیرد. برای پیشنهاد یک راه حل قطعی از Network Calculus استفاده می شود که شرایط مرزی را بررسی می کند. این شرایط مرزی برای پیامهای کنترلی

محاسبه شده و از آن تاخیر مورد نظر در جابجایی بستهها بدست میآید که با استفاده از آن یک مسالهی بهینهسازی با هدف رعایت تاخیر بدست آمده حاصل میشود.

در [۹] نویسندگان پیادهسازی NFV با NFV را هدف قرار دادهاند و جایگذاری middle box با هدف توزیعبار را فرمولبندی کردهاند. در واقع middle box در این مقاله به صورت مجازی بوده و همان کارکردهای مجازی شبکه میباشند. مدلسازی صورت گرفته به صورت mode link صورت پذیرفته است. هدف مساله مسیریابی چند مسیره برای تقاضا به صورتی است که در آن ratio برای تمام لینکها می نیمم شود. این مقاله تغییر ترافیک توسط کارکردها را نیز مدنظر قرار داده است.

در [۸] مساله ی جایگذاری زنجیرههای کاکرد سرویس با دو هدف کاهش مصرف انرژی و افزایش نرخ جریان پذیرفته شده مدلسازی می شود. این مدلسازی با توجه به معماری IETF SFC صورت پذیرفته است. در مدلسازی این مقاله جزئیات زیادی مورد توجه قرار گرفته است که این امر باعث پیچیده شدن فرمول بندی شده است.

در [۵] نویسندگان ابتدا مسالهی جایگذاری و مسیریابی VNFها را در اوج ترافیک حل میکنند. در ادامه آنها فرض میکنند که ترافیک به صورت دورهای-ثابت میباشد به این معنا که ترافیک در تعداد متناهی بازهی زمانی تعریف شده و تکرار میشود. با این فرض در ادامه مقاله مسالهی دیگری مبنی بر مهاجرت نمونهها با توجه به تغییر ترافیک را مطرح میکند. در این مهاجرتها مقاله از توان مصرفی در مهاجرت صرف نظر کرده و تلاش میکند پنالتی که بابت قطعی سرویس پرداخت میشود و توان مصرفی کل سیستم را بهینه کند.

در [۱۱] نویسندگان مسالهی توزیعبار در NFV را بررسی می کنند، آنها در این مساله ویژگیهای پایهای NFV در کنار استفاده از روش PCMP مدنظر قرار می دهد. در روش ECMP بار بین مبدا و مقصد به صورت یکسان بین تمام مسیرها تقسیم می گردد. در این مسیرها مساله تعدادی تقاضا در نظر گرفته می شود که کوتاهترین مسیرها بین مبدا و مقصد آنها مشخص است و در نهایت بار در این مسیرها توزیع شده و کارکردها شبکهای نیز در این مسیرها مستقر می شوند.

فصل چهارم راهحل پیشنهادی مسالهی بیان شده به صورت ILP مدل سازی می شود، از آنجایی که حل مسالهی ILP نمایی می باشد نیاز است که یک راه حل مکاشفهای با زمان چند جملهای پیشنهاد شود. این راه حل بهینه نبوده و به همین علت کارآیی آن در سناریوهایی با مدل سازی بهینه مقایسه می شود.

یکی از راه حلهای ساده مرتب کردن تمام تقاضاها براساس منابع مصرفی (پهنای باند و منابع پردازشی) و در ادامه جایگذاری آنها از تقاضای با کمترین منابع مصرفی به تقاضای با بیشترین منابع مصرفی میباشد.

منابع و مراجع

- [1] Etsi gs nfv-man 001 v1.1.1: Network function virtualization (nfv): Management and orchestration. Technical report, december 2014.
- [2] Abu-Lebdeh, Mohammad, Naboulsi, Diala, Glitho, Roch, and Tchouati, Constant Wette. On the placement of VNF managers in large-scale and distributed NFV systems. *IEEE Transactions on Network and Service Management*, 14(4):875–889, dec 2017.
- [3] Chen, Yu-Jia, Wang, Li-Chun, Lin, Feng-Yi, and Lin, Bao-Shuh Paul. Deterministic quality of service guarantee for dynamic service chaining in software defined networking. *IEEE Transactions on Network and Service Management*, 14(4):991–1002, dec 2017.
- [4] Eramo, V., Tosti, A., and Miucci, E. Server resource dimensioning and routing of service function chain in NFV network architectures. *Journal of Electrical and Computer Engineering*, 2016:1–12, 2016.
- [5] Eramo, Vincenzo, Miucci, Emanuele, Ammar, Mostafa, and Lavacca, Francesco Giacinto. An approach for service function chain routing and virtual function network instance migration in network function virtualization architectures. *IEEE/ACM Transactions on Networking*, 25(4):2008–2025, aug 2017.
- [6] Ghaznavi, Milad, Shahriar, Nashid, Kamali, Shahin, Ahmed, Reaz, and Boutaba, Raouf. Distributed service function chaining. *IEEE Journal on Selected Areas in Communications*, 35(11):2479–2489, nov 2017.
- [7] Huang, Huawei, Li, Peng, Guo, Song, Liang, Weifa, and Wang, Kun. Near-optimal deployment of service chains by exploiting correlations between network functions. *IEEE Transactions on Cloud Computing*, pages 1–1, 2017.
- [8] Jang, Insun, Suh, Dongeun, Pack, Sangheon, and Dan, Gyorgy. Joint optimization of service function placement and flow distribution for service function chaining. *IEEE Journal on Selected Areas in Communications*, 35(11):2532–2541, nov 2017.
- [9] Ma, Wenrui, Beltran, Jonathan, Pan, Zhenglin, Pan, Deng, and Pissinou, Niki. SDN-based traffic aware placement of NFV middleboxes. *IEEE Transactions on Network and Service Management*, 14(3):528– 542, sep 2017.
- [10] Mijumbi, Rashid, Serrat, Joan, Gorricho, Juan-Luis, Bouten, Niels, Turck, Filip De, and Boutaba, Raouf. Network function virtualization: State-of-the-art and research challenges. *IEEE Communications Surveys & Tutorials*, 18(1):236–262, 2016.

- [11] Pham, Tuan-Minh, Nguyen, Thi-Thuy-Lien, Fdida, Serge, and Binh, Huynh Thi Thanh. Online load balancing for network functions virtualization. In 2017 IEEE International Conference on Communications (ICC). IEEE, may 2017.
- [12] Yu, Ruozhou, Xue, Guoliang, and Zhang, Xiang. QoS-aware and reliable traffic steering for service function chaining in mobile networks. *IEEE Journal on Selected Areas in Communications*, 35(11):2522–2531, nov 2017.

واژهنامهی فارسی به انگلیسی

ام Network Function کار کردهای شبکه Network Function	ت ح خ
مجازیسازی کارکردهای شبکه Network Function کارکردهای شبکه Virtualization ن ع ع	ت ج ح
ام Network Function کار کردهای شبکه Network Function	ث چ ح
Network Function	ج ج
Virtualization ن 9 ه	چ
ن 9 ه ی	2
ی	خ د
	د
	,
	س
	ص
	خو
	ط
	ظ

Amirkabir University of Technology (Tehran Polytechnic)

Department of Computer Engineering & Information Technology

MSc Thesis

Title of Thesis

By

Parham Alvani

Supervisor

Dr. Bahador Bakhshi

April 2018